

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

19 ביוני 2024

1028

י"ג בסיוון התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 151) (עונש מוערי בעבירה של תקיפה או התעללות בקטין
או חסר ישע), התשפ"ד-2024 208

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת:

הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 151) (עונש מזערי בעבירה של תקיפה או התעללות בקטין או חסר ישע), התשפ"ד-2024

הוספת סעיף 1368ג. בחוק העונשין, התשל"ז-1977¹, אחרי סעיף 368 יבוא:

1368ג. "עונש מזערי (א) נעברה עבירה של גרימת חבלה של ממש או חבלה חמורה לפי סעיף 368ב, בקטין או בחסר ישע הנמצא במסגרת חינוכית או טיפולית, בידי האחראי על הקטין או חסר הישע באותה מסגרת, שאינו בן משפחתו, יוטל על עובר העבירה עונש מאסר, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו.

(ב) נעברה עבירה של התעללות לפי סעיף 368ג בקטין או בחסר ישע הנמצא במסגרת חינוכית או טיפולית, בידי האחראי על הקטין או חסר הישע באותה מסגרת, שאינו בן משפחתו, לא יפחת עונשו של עובר העבירה מחמישית העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא אם כן החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להקל בעונשו.

(ג) עונש מאסר לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) לא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים שיירשמו, כולו על תנאי.

(ד) בסעיף זה -

"בן משפחה", של קטין או חסר ישע - הורה או בן משפחה כמשמעותו בפסקה (2) להגדרה "אחראי על קטין או חסר ישע" שבסעיף 368א;

ד ב ר י ה ס ב ר

עבירות חמורות נגדם. נקבע כי בהיעדר טעמים מיוחדים שיירשמו, בגין תקיפה הגורמת לקטין או לחסר הישע חבלה של ממש או חבלה חמורה לפי סעיף 368 לחוק העונשין, על בית המשפט לגזור עונש מאסר, ובגין עבירת התעללות (גופנית, נפשית או מינית) לפי סעיף 368ג לחוק העונשין, על בית המשפט לגזור עונש מזערי של חמישית מהעונש המרבי, קרי כמעט 22 חודשי מאסר. עוד נקבע לגבי עונשי המאסר הללו, שבהיעדר טעמים מיוחדים שיירשמו, המאסר לא יהיה כולו על-תנאי.

יצוין כי בהוראת השעה נקבע כי העונש המזערי לא יחול במקרים של תקיפה או התעללות הנעשים בידי בן משפחה של הקטין או חסר הישע, שכן מקרים אלו מורכבים במיוחד בשל הקשר המשפחתי בין הנפגע לפוגע, ומאחר שלעיתים, לשם קידום טובת הקטין או חסר הישע, האינטרס השיקומי גובר בהם על האינטרס העונשי.

כללי בהצעת החוק המתפרסמת בזה מוצע להפוך הוראת שעה שנחקקה לפני כשנתיים בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), להוראת קבע. תכליתה של ההוראה היא קביעת עונש מזערי בעבירה של תקיפה או התעללות בקטין או חסר ישע בידי אחראי עליו שאינו בן משפחתו.

סעיף 1 לפני קרוב לשנתיים נחקק חוק העונשין (תיקון מס' 143 והוראת שעה), התשפ"ב-2022 (להלן - הוראת השעה), ובו נקבעה כהסדר קבע נסיבה מחמירה של תקיפת קטין או חסר ישע בידי אחראי שאינו בן משפחה, וכך הוחמרה הענישה בעבירה זו והושוותה לענישה בגין תקיפת קטין או חסר ישע בידי בן משפחה, בהתאם לסעיף 382(ב) לחוק העונשין. כמו כן, נקבעה הוראת שעה לשנתיים שעניינה קביעת עונשים מזעריים שיוטלו על אחראים על קטינים או חסרי ישע במסגרות טיפוליות או חינוכיות שאינם בני משפחתם אשר עברו

¹ הצעת חוק מס' 4062/25/פ (מספר פנימי: 2210306); הועברה לוועדה ביום כ"א באייר התשפ"ד (29 במאי 2024).
² ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשפ"ד, עמ' 756.

"מסגרת חינוכית או טיפולית" – מעון, מוסד או כל מסגרת

חינוכית או טיפולית אחרת.

תחילה

2. תחילתו של חוק זה ביום ל' בסיוון התשפ"ד (6 ביולי 2024).

ד ב ר י ה ס ב ר

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, בין השאר, באפשרות להאריך את הוראת השעה בעוד כמה שנים במקום לקבוע אותה כהוראת קבע. זאת, בשים לב לקשיים הנובעים מחקיקת עונשים מזעריים ובהתחשב בנתונים שיוצגו לוועדה באשר לאופן יישום התיקון בפסיקת בתי המשפט בתקופת הוראת השעה.

כאמור, כעת מוצע לחוקק את הוראת השעה כהוראת קבע, משום שלעמדת ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, ככלל, עונש שאינו כולל מאסר אינו הולם את חומרת העבירות.

סעיף 2 כדי ליצור רציפות בין הוראת השעה ובין ההסדר המוצע, מוצע לקבוע כי התיקון המוצע ייכנס לתוקף עם פקיעת הוראת השעה, כלומר כי תחילתו תהיה ביום ל' בסיוון התשפ"ד (6 ביולי 2024).

יוזם: חבר הכנסת אופיר כץ

